

Nagovor ob izvolitvi

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi,

nocojšnji nagovor sem želel začeti z dvema spominoma. Na nedavnem sprehodu sem si v glavi izrisal okvirni načrt besedila in se, kot že tolikokrat do sedaj, prepričal, da zagotovo ne bom pozabil na izhodiščni zgodbi, ki bosta uokvirjali program predlaganega dela društva v naslednjem mandatnem obdobju. Ideje si torej nisem zapisal na papir. Zdajle, ko tole pišem – in tudi zdaj, ko to govorim – se nikakor, ampak res nikakor ne morem spomniti drugega spomina, druge zgodbe ... Zato mi ne preostane drugega, kot da vam povem le prvo zgodbo.

Ko sem bil v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja študent sociologije, je v naši skupini nadebudnih študentk in študentov analitsko-teoretske smeri veljalo, da so letna sociološka srečanja nekaj, kar nikakor ne gre zamuditi. Svoje profesorje in profesorice smo lahko videli izven običajnih predavalnic in v svojih referatih so predstavljali tisto, kar so raziskovali – pogosto z veliko sociološke strasti. Prav to nas je posebej pritegnilo. Svoje učitelje in učiteljice, pa tudi druge sociologe in sociologinje, smo spoznavali skozi nekoliko drugačno perspektivo, ki se je zdela bolj pristno sociološka.

Lagal bi, če bi trdil, da so nas na sociološka srečanja takrat gnali zgolj čisti nameni po spoznavanju novega znanja. Seveda smo v sociološkem srečanju videli tudi priložnost za druženje in zvečer za kakšno zabavo, na katerih pa smo vendarle pogosto premelevali odmevne referate in debate tistega dne. Te debate so se zavlekle pozno v noč in včasih smo njihove posledice čutili tudi naslednje jutro. Redki so bili junaki, ki so se naslednji dan zveleli že na prve jutranje predstavitve referatov. A ne glede na to so bila v tistih letih sociološka srečanja, kjer je padel katedrski zid med nami in našimi profesorji in profesoricami, ključna socializacijska sila, s pomočjo katere smo postajali del sociološke skupnosti, ta pa je postajala del naše profesionalne identitete.

Po vseh teh letih v tem še vedno vidim osnovno nalogo in funkcijo Slovenskega sociološkega društva. Predstavlja najširši okvir za profesionalno delovanje sociologov in sociologinj. Ohranjanje in krepitev te funkcije vidim kot osnovno nalogo tokratnega vodstva društva. Nič manj pomembno ni delovanje navzven. Pozicioniranje Slovenskega sociološkega društva kot vidnega javnega akterja je zato druga točka našega programa. Tretjo predstavlja povezovanje s sorodnimi društvi, disciplinami, posamezniki in posameznicami.

Dovolite, da na kratko opredelim omenjene tri točke.

Najprej, kot rečeno, je to društvo namenjeno nam, sociologom in sociologinjam. Razumem ga kot okvir, znotraj katerega lahko delujemo, sodelujemo, se družimo, izmenjujemo poglede in izkušnje ter razvijamo našo profesionalno identiteto. Letno sociološko srečanje mora še naprej ostati naš osrednji dogodek. V zadnjih letih je društvo – mislim, da uspešno – poskušalo nadgraditi klasični konferenčni format srečanja z nekaterimi dodatnimi oblikami posredovanja znanja in stališč, na primer v obliki okroglih miz ali v dialogu z ljudmi, ki ne prihajajo iz sociološke stroke. Vse to je smiselno ohraniti še naprej, hkrati pa iskati še nove formate, s katerimi bi lahko med seboj ustrezno izmenjevali znanje in izkušnje.

Sociološko srečanje še naprej razumem tudi kot prostor srečevanja in povezovanja ne samo s tistimi, ki aktivno delujemo v akademskem prostoru in s študentkami in študenti, pač pa tudi s kolegicami in kolegi, ki na sociološkem polju delujejo izven univerzitetnega prostora, na primer v srednjih šolah, raziskovalnih inštitutih, na ministrstvih in drugod. Izredno pomembna se mi zdi tudi medgeneracijska dimenzija in povezovanje s kolegicami in kolegi, ki so soustvarjali naše društvo in so še vedno tako ali drugače aktivni.

Koronski čas nas je prikoval na stole pred računalniškimi ekrani. Čeprav vsi ob besedi zoom bržkone dobimo rdeče pike, je dejstvo, da postkoronski čas ostaja zaznamovan z novimi možnostmi komuniciranja in sodelovanja. Nespametno bi bilo, da bi se jim v celoti odrekli, a hkrati se mi zdi enako pomembno, da v postkoronskem času ponovno vzpostavimo strokovna srečevanja s kolegicami in kolegi, ki delujejo izven Ljubljane in tudi s sorodnimi društvi v regiji. Naj bo dejstvo, da predlagana podpredsednica Slovenskega sociološkega društva, kolegica Mateja Sedmak, deluje v Kopru, ne v Ljubljani, prvi znak, da s tem mislimo resno.

Tovrstna srečanja so lahko priložnost za izmenjavo izkušenj in pogledov na znanstveno in raziskovalno politiko, priložnost za mreženje in vzpostavljanje novih projektov in produktivnega medsebojnega sodelovanja v okviru društva. V okviru tega predlagam, da – ob že vzpostavljenih kanalih informiranja, ki pa so razpršeni – dodatno okrepimo informiranje članov in članic društva z občasnimi elektronskimi napovedniki, v katerih bodo na enem mestu zbrane informacije, ki jih v prevelikih količinah elektronske pošte ali informacij na socialnih omrežjih zlahka spregledamo. Tu računam tudi na sodelovanje vodij posameznih sekcij, s katerimi predsedstvo društva že sedaj dobro sodeluje.

Spremljanje diplomantk in diplomantov pri prehodu na trg dela je bila ena od nalog, ki se mu je trenutno vodstvo društva posebej posvečalo. Čeprav smo pri tem naleteli na vrsto težav, se mi zdi pomembno, da s tem projektom nadaljujemo in da po najboljših močeh študentke in študente sociologije pritegnemo v delo našega društva. Tudi zato si bomo še naprej prizadevali za sodelovanje z izobraževalnimi institucijami, kjer izobražujejo sociologe in sociologinje, in s strokovnimi institucijami, kjer sociologi in sociologinje delajo.

Tako kot do sedaj bo društvo še naprej podpiralo strokovno in znanstveno produkcijo sociologov in sociologinj, v prvi vrsti izdajanje revije *Družboslovne razprave*, ki so doživele pomembno vizualno in tudi vsebinsko transformacijo, zagotovo pa obstaja še nekaj prostora za promocijo posameznih števil, na primer v obliki socioloških podkastov, ki jih predlagam kot dodatni način informiranja in širjenja sociološkega znanja.

S tem prehajam na drugo točko dela slovenskega sociološkega društva v naslednjem mandatu – odpiranje društva navzven. Nobenega dvoma ni, da so pogovori ob socioloških knjigah, ki v organizaciji društva potekajo od leta 2012 naprej, uspešen in preverjen format, s katerim velja nadaljevati, čeprav nam je Trubarjeva hiša literature zaradi spremembe njihovega programa za naprej odrekla gostoljubje. Kljub temu predlagam, da s tovrstnimi pogovori nadaljujemo, ker so pomemben prostor za srečevanje in tudi za vstop Slovenskega sociološkega društva v širšo javnost. Čeprav smo na zadnjem tovrstnem pogovoru ugotavljali, kako prijetno se je ponovno srečati v fizičnem prostoru, ne moremo povsem mimo dejstva, da se bili nekateri tovrstni pogovori najbolj obiskani takrat, ko smo jih predvajali po spletu. Kot nekdo, ki je že

celo svoje življenje vozač, in ob zavedanju, da mora sociološko društvo delovati širše kot zgolj v Ljubljani, v tem vidim pomembno lekcijo.

Za naslednje mandatno obdobje zato predlagam vzpostavitev že omenjenega sociološkega podkasta, ki ga bomo med drugim lahko polnili tudi s pogovori ob socioloških knjigah, ob posebnih številkah znanstvenih revij in morda tudi ob sociološko zanimivih dokumentarnih ali drugih filmih. Ne odpovedujemo se fizičnemu srečevanju, hkrati pa sledimo dejstvu, da mladi in manj mladi danes pomemben del vsebin poslušajo na poti, na sprehodih, ob vožnji – in podkasti so pomemben in priročen format za komunikacijo navzven in hkrati za ustvarjanje društvenega arhiva. Nenazadnje je to eden od načinov, da društvo poleg tako imenovane profesionalne sociologije spodbuja in krepi tudi javno sociologijo.

Vlogo društva v javnosti vidim kot vlogo kritičnega akterja, ki v javni prostor posega s svojim znanjem, s svojimi analizami družbenih fenomenov, in s poudarjanjem pomembne vloge sociologije v postfaktični družbi neprestanih kriz in transformacij ter daljnosežnih tehnoloških sprememb. Zdi se mi pomembno, da se članice in člani društva, pa tudi društvo samo aktivno udeležuje v tovrstnih javnih razpravah in naslavlja aktualne družbene probleme, zato bomo to spodbujali in krepili. S tem bomo nenazadnje krepili tudi ugled in vlogo društva v javnosti.

Čisto na koncu, kot tretjo točko, omenjam povezovanje z drugimi profesionalnimi skupnostmi. Nadaljevali bomo sodelovanje z Evropskim sociološkim združenjem, z Mednarodnim sociološkim združenjem, predvsem pa se mi zdi smiselno intenzivirati stike s profesionalnimi sociološkimi skupnostmi v regiji – tako na zahodu kot vzhodu. Pomembno pa je tudi povezovanje s študentskimi sociološkimi društvi – to dobro prakso je vsekakor potrebno ohraniti.

Spoštovane kolegice in kolegi, to so osnovni orisi predlaganega dela v naslednjem mandatnem obdobju. Ocenjujem, da je društvo – od kar njegovo delovanje spremljam malo bolj podrobno – to je nekaj več kot zadnjih deset let – delovalo dobro in uspešno, zato ne predlagam, da zamenjamo konje. Teh ne menjaš, če zmagujejo. Predlagam le, da zastavljene aktivnosti ohranimo in jih nadgradimo tam, kjer za to obstajajo nove priložnosti.

Prav zato bi se rad zahvalil za odlično opravljeno preteklo delo, še posebej dosednji predsednici društva dr. Hajdeji Iglič za uspešno vodenje društva v zadnjem mandatnem obdobju, pa tudi kolegu Igorju Jurekoviću, tajniku društva, brez katerega si dela v društvo ne znam predstavljati, in tudi kolegicam in kolegom v predsedstvu društva, sekcijah društva in drugih organih društva, ki s svojimi pogledi in idejami pomembno prispevajo k delovanju Slovenskega sociološkega društva.

In ko smo ravno že pri delovanju društva ... pogled v koledar me je spomnil na še nekaj: ob koncu našega mandata, če nam ga boste zaupali, bo društvo delovalo že 60 let. Priprava ustreznega praznovanja te obletnice bo zato še ena točka na našem programu. Prepričan sem, da bomo ob tem skupaj ustvaril še kakšen prijeten spomin, ki ga bom lahko ob koncu mandata ustavil na mesto tistega manjkajočega spomina iz začetka tega nagovora.

Najlepša hvala.

Roman Kuhar, predsednik SSD